

Raportti osallistumisesta ICTOP (Committee for the Training of Personnel) konferenssiin Hanoissa Vietnamissa 20.-26.10.2014

ICOM:n museoalan koulutuksen komitea piti vuosittaisen konferenssinsa lokakuun lopulla 2014 Vietnamissa, Hanoissa. Konferenssi oli houkutellut paikalle noin kuutisenkymmentä osallistujaa eri puolilta maailmaa, erityisesti Aasiasta mm. Japanista, Thaimaasta, Japanista ja Singaporesta. Konferenssin yhteistyökumppaneita olivat Vietnamin kulttuuri-, urheilu- ja turismiministeriö, ICOM MINOM (International Movement for New Museology), ICOM Vietnam ja International Institute for the Inclusive Museum.

Konferenssin teemana oli *Rethinking Museums & Sustainable Development for the Global Profession* ja alaotsikkona *Postcolonial Museology, Appropriate Capacity Building and Regional Engagement*. Nämä teemat olivat innoittaneet osallistujia tarjoamaan hyvin monimuotoisesti teemaa käsitteleviä esityksiä ja mukana oli museoammattilaisten lisäksi useita omaa väitöstutkimustaan esitteleviä jatko-opiskelijoita. Kestävän kehityksen tai tulevaisuuden näkökulmasta ilmastonmuutos puhutti, mutta keskustelua käytiin myös museologisen osaamisen viennistä ja kulttuurisesti kestävästä kehityksestä.

ICTOP:n puheenjohtaja, kanadalainen Lynne Teather, johdatteli osallistujat keskeisten käsitteiden määrittelyn hankaluuksiin: mitä on kulttuurisesti kestävä kehitys museoissa ja niiden kehittämisessä? Mitä on ylipäätään kulttuurinen kestävä kehitys tai tulevaisuus? Miten se pitäisi ottaa huomioon museoalan koulutuksessa? Onko kulttuurisesti kestävä kehitystä opiskella kehittyvissä maissa museologiaa, jonka sisältö on painottunut länsimaisittain? Onko kestävä kehitys tuottaa kouluttajia ulkomailta em. maihin? Yhteisesti todettiin, että em. käsitteiden määrittely on vielä kesken.

Paikalla oli kokeneita museologian kouluttajia, joilla oli pitkä kokemus kehittyvien maiden museoammattilaisten kouluttamisesta. Keskustelussa tuli esiin, että on koulutuksen onnistumiseksi on tärkeää löytää ne museologiset teemat, jotka ovat paikallisesta näkökulmasta olennaisia ja keskittyttävä niihin. On myös löydettävä rahoitusta museologisen kirjallisuuden kääntämiseen ja soveltamiseen paikallisten museoiden ja museoalan tarpeisiin.

Paikallisten kulttuurien ja toimijoiden merkitystä käsiteltiin monissa esityksissä, esimerkkinä thaimaalaisen Karen-yhteisön asukkaiden toteuttama Pop up -museo, jonka toimintatapa on lähellä ekomuseota. Toisaalta kansainvälinen muuttoliike ja globalisaatio muokkaavat käsitystämme historian suurista tarinoista. Tämä edellyttää uudenlaista monikulttuurisuuden ymmärtämistä myös museoiden henkilökunnalta.

Tutustuimme konferenssin ohjelma puitteissa mm. Vietnamin naisten museoon, Vietnamin taidemuseoon, Vietnamin Etnologiseen museoon sekä maailmanperintökohteeseen Ha Long Bayssa.

Vietnamin naisten museo <http://www.womenmuseum.org.vn/> saa rahoituksensa valtiolta Vietnamin Naisten liiton kautta. Museossa on hyviä näyttelyitä, mm. naisten historiaa käsittelevä, erittäin vaikuttava näyttely.

Oma puheenvuoroni käsitteli Museoliiton toimintaa Pakistanissa, erityisesti koulutusvientä. Otsikolla "Developing together – professional education in Pakistani museums" kerroin tähänastisesta Memorandum of Understanding –sopimuksen puitteissa tehdystä koulutusyhteistyöstä. Museoliiton koulutusviennin näkökulmasta konferenssi toi esiin viennin kehittämisen kannalta tärkeitä kysymyksiä, kuten museologian tieteenalan tradition länsimaiset lähtökohdat ja niiden näkyväksi tekeminen. Koulutusviennissä on otettava huomioon kulttuurisesti kestävä kehityksen mukainen lähestymistapa, joka edellyttää vahvaa yhteistyötä paikallisen kumppanin kanssa.

ICTOP:n puheenjohtaja Lynne Teather antoi vuosittaisen puheenjohtajan selvityksen komitean työskentelystä vuosikokouksessa. Komitean talous on kunnossa, vaikka ICOM:n vuosittainen tuki on pieni, vain 3000-4000 euroa vuodessa. Komitealla ei ole varsinaista jäsenmaksua, mikä tuo omat ongelmansa konferenssien järjestämiseen. Komitean hallituksen jäseniä oli paikalla kolme (puheenjohtaja Lynne Theater, rahastohoitaja Darko Babic sekä allekirjoittanut). Nykyinen puheenjohtaja hoitaa tehtävänsä Milanon yleiskokoukseen 2016 asti. Seuraava ICTOP-konferenssi on syksyllä 2015 todennäköisesti Barbadosella. Paikallinen ICOM:n osasto on jo toivottanut tervetulleeksi ICTOP:n konferenssin. Vuosikokouksessa keskusteltiin myös tulevista hankkeista, esimerkiksi koulutuksesta, joka tukisi verkko-oppimisympäristöjen tehokkaampaa käyttöä henkilöstökoulutuksessa. Yksi teema voisi olla myös selvitys tai tutkimus museologiaa/museum studies/heritage studies – koulutusten sisällöstä.

ICTOP:n edustajina ICOM International Training Centre for Museum Studies (ICOM-ITC) toiminnassa jatkavat Joy Davis konsulttina sekä pj Lynne Teather Advisory & Program –ryhmissä.

Keskustelimme myös nuorten museoammattilaisten tai alan opiskelijoiden houkuttelemisesta komitean työskentelyyn. Ehdotin, että suunnittelisimme konferenssien ohjelmaa niin, että väitöskirjatutkimusta tekevien opiskelijoiden ja ammattilaisten esitykset voisivat olla tietyinä konferenssipäivinä ja voisimme näin keskittyä niiden sisältöihin. Nyt nämä puheenvuorot on sijoitettu muiden esitysten lomassa ja väitöskirjatutkijat kaipaivat vielä enemmän kommentteja ja mentorointihenkistä kannustusta kuin mihin nyt on aikaa.

Matkani viimeisenä päivänä sunnuntaina esittelin Museoliiton koulustoittoa Vietnamin Etnologisessa museossa Hanoissa museon henkilökunnalle järjestetyssä workshopissa. Tapasin myös museon johtajan, professori Vo Quang Trongin, joka oli kiinnostunut Museoliiton toteuttamasta museoammattilaisten henkilöstökoulutuksesta ja mahdollisista yhteistyöhankkeista koulutuskysymyksissä. Vietnamin Etnologinen museo on arvostettu ja palkittu museo, sillä se on valittu 4. parhaaksi museoksi Aasiassa. Hienon museon verkkosivut löytyvät osoitteesta www.vme.org.vn

Leena Tokila
Koulutuspäällikkö
Suomen museoliitto
ICTOP hallituksen jäsen 2013—
ICTOP verkossa <http://ictop.org/>